

VODIČ ZA BOLJE RAZUMIJEVANJE OKVIRA REZULTATA

O čemu govorimo kada govorimo o učincima, rezultatima i pokazateljima Fonda za aktivno građanstvo

Fond za aktivno građanstvo jedan je od programa darovnica Europskog gospodarskog prostora i Norveških finansijskih mehanizama 2014. – 2021. Cilj ovih finansijskih mehanizama je pridonijeti smanjenju društvenih i gospodarskih nejednakosti u Europi i jačati bilateralnu suradnju između država darovateljica i država korisnika.

Glavni pristup za postizanje ovog cilja, kao i drugih ciljeva u svim programima Norveških finansijskih mehanizama, naziva se **upravljanje na temelju rezultata** (*Results-based management*). Podloga za uspješnu primjenu ovog pristupa u postizanju željene društvene promjene leži u unaprijed jasno i precizno utvrđenim željenim i očekivanim rezultatima koje u **različitim ulogama zajednički postižu**, ili doprinose njihovom postizanju, **različiti akteri** (primjerice, upravitelj Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj koji priprema i provodi pozive za prijavu projekata i organizacije civilnoga društva i druge organizacije koje provode projekte uz finansijsku i druge oblike podrške Fonda u Hrvatskoj).

Pojam „**rezultati**“ u ovom pristupu upravljanju projektima i programima skupni je naziv za **neposredne, kratkoročne/srednjoročne i dugoročne promjene** koje se postižu provedbom aktivnosti i projekata odnosno programa i koje su međusobno povezane uzročno-posljedičnom vezom („lanac rezultata“): **izlazni/izravni rezultati** (neposredni rezultat ili ishod provedene/ih aktivnosti) dovode do **očekivanog učinka** (kratkoročna/srednjoročna konkretna promjena kod ciljane/ih skupine/a projekta/programa) a ovi dovode do željenog **utjecaja** (dugoročne promjene na razini zajednice, društva odnosno „okruženja“ u kojem se projekt/program provodi). Jednom utvrđeni očekivani rezultati i očekivani učinci prikazuju se u tablici koja predstavlja takozvani **okvir rezultata** (*results framework*).

Napomena: Opisani lanac rezultata treba postojati kako u okviru i unutar jednog projekta tako i u odnosu tog projekta prema pozivu na koji se projekt prijava i Fondu za aktivno građanstvo u Hrvatskoj u cjelini. **Postignuća (rezultati) jednog projekta (pozitivna promjena u nekoj zajednici i/ili kod neke ciljane skupine) ujedno doprinose očekivanim i željenim postignućima (rezultatima) Fonda.** Naravno, pod uvjetom da je projekt **relevantan** s obzirom na očekivane rezultate, učinke i utjecaj Fonda i druge specifične odredbe poziva na koji se projekt prijava i u odnosu u okviru kojeg se provodi.

Kako bi se očekivani rezultati postigli potrebno je **uložiti određene resurse** (finansijske, ljudske, materijalne, tehnološke, informacijske) te **provesti aktivnosti** kojima se ti resursi mobiliziraju i stavljuju u funkciju postizanja željene promjene.

Uz navedeno, posebno značajan segment upravljanja na temelju rezultata jest i utvrđivanje jednog ili više **pokazatelja** uspješnosti za sve rezultate na svim razinama „lanca rezultata“. Pokazatelji su **sredstvo za mjerjenje, praćenje i izvještavanje** o postignutim rezultatima te mogu biti kvantitativni ili kvalitativni, ili oboje. Primjerice, ako neka organizacija provodi kampanju podizanja javne svijesti o nekoj bitnoj i relevantnoj temi važno je pratiti i mjeriti do koliko je osoba ta kampanja dosegla (na razini izlaznog/izravnog rezultata te aktivnosti) ali je jednako važno, pa i važnije, pratiti i mjeriti koliko je osoba povećalo svoje razumijevanje ili znanje o toj temi (na razini učinka), a na višoj razini

(dugoročno; utjecaj) potrebno je pratiti i zabilježiti je li se, i ako je, koliko se promijenio stav ili ponašanje osoba zbog provedene kampanje.

Fond za aktivno građanstvo u Hrvatskoj slijedi **jedinstveni okvir rezultata** u kojem su prikazani svi očekivani rezultati (i učinci) s pripadajućim pokazateljima koji se žele i trebaju postići **provedbom pet različitih javnih poziva** (upravitelj Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj) te **provedbom projekata financiranih u sklopu tih javnih poziva** (provoditelji projekata) te aktivnostima jačanja kapaciteta prijavitelja i provoditelja projekata do kraja 2024. godine s **općim ciljem** koji glasi: ojačano civilno društvo i aktivno građanstvo te osnažene ranjive skupine.

Tematski okvir za prijavu projekata čini pet prioritetnih programskih područja podrške Fonda:

- demokracija, aktivno građanstvo, dobro upravljanje i transparentnost;
- ljudska prava i jednako postupanje kroz prevenciju diskriminacije na temelju rase ili etničkog podrijetla, religije ili uvjerenja, spola, roda, invaliditeta, dobi, seksualne orientacije ili rodnog identiteta;
- socijalna pravda i društveno uključivanje ranjivih skupina;
- rodna ravnopravnost i prevencija rodno uvjetovanog nasilja;
- okoliš i klimatske promjene.

U fokusu pojedinog poziva za prijavu projekata može biti jedan ili više učinaka (kratkoročni/srednjoročni rezultati) a u fokusu **Poziva za prijavu malih projekata** nalaze se četiri:

1. ojačana zagovaračka/watchdog uloga civilnog društva;
2. povećana podrška ljudskim pravima, vladavini prava i dobrom upravljanju;
3. ojačana demokratska kultura, građanska svijest i građanski angažman;
4. povećani kapaciteti i održivost civilnog društva (organizacija i sektora).

Okvir rezultata za spomenuti Poziv prikazan je u tablici učinaka i rezultata Fonda u **Uputama za prijavitelje** uz pojašnjenje svakog učinka te navođenje primjera projektnih aktivnosti provedbom kojih je moguće doprinijeti postizanju svakog učinka Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj.

U sklopu ovog Poziva:

- ✓ svaki predloženi projekt mora doprinijeti postizanju barem jednog od navedenih očekivanih učinaka Fonda;
- ✓ jedan predloženi projekt može doprinijeti postizanju većeg broja očekivanih učinaka Fonda ali prijavitelj je dužan odabrati i odrediti jedan, primarni, učinak i to onaj kojemu doprinosi u najvećoj mjeri (koji doprinosi najvećem broju očekivanih rezultata i pripadajućih pokazatelja iz jednog očekivanog učinka) i taj učinak mora biti označen u projektnoj prijavi;
- ✓ svaki predloženi projekt mora doprinijeti postizanju barem jednog rezultata Fonda i pripadajućeg/ih pokazatelja rezultata prethodno odabranog učinka;
- ✓ jedan predloženi projekt može doprinijeti postizanju većeg broja očekivanih rezultata istog ili različitih učinaka Fonda;
- ✓ doprinos pojedinom očekivanom rezultatu Fonda može se postići provedbom jedne aktivnosti projekta ili cijelog projekta;
- ✓ uz aktivnosti projekta provedbom kojih se pruža doprinos postizanju jednog ili više očekivanih rezultata Fonda prijavitelj može osmisli i planirati provedbu i drugih povezanih aktivnosti koje zajedno predstavljaju logičnu cjelinu te kojima se ostvaruju ciljevi projekta s

obzirom na odabрано programsко подručje Fonda, posebne nacionalne izazove, lokalnu i/ili tematsku zajednicu i ciljane skupine obuhvaćene prijedlogom projekta.

U nastavku slijede **primjeri prihvatljivih projektnih aktivnosti** kojima prijavitelji mogu neposredno doprinijeti ostvarivanju **pokazatelja** pojedinih očekivanih rezultata Fonda. Radi se isključivo o primjerima aktivnosti a prijavitelji mogu slobodno osmišljavati i planirati provedbu **drugih aktivnosti** kojima će doprinositi postizanju očekivanih rezultata Fonda i pripadajućih pokazatelja, kao i drugih aktivnosti kojima će postići ciljeve predloženog projekta.

Učinak/ Rezultati	Očekivani rezultati Programa	Pokazatelji	
Učinak 1	Ojačana zagovaračka/watchdog uloga civilnog društva	Broj nacionalnih politika u čijoj su pripremi i/ili donošenju sudjelovali OCD-i	
		Broj javnih objava u medijima o sudjelovanju OCD-a u pripremi i donošenju javnih politika	
Rezultat 1.1.	Podržane strateške parnice	Broj podržanih strateških parnice Broj OCD-a uključenih u strateške parnice	
Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućih pokazatelja su:			
<ul style="list-style-type: none"> - pripremne radnje za pokretanje strateške parnice; - pokretanje strateške parnice; - informiranje javnosti o aktivnostima u svezi pokretanja strateške parnice. 			
Rezultat 1.2.	Provjeda istraživanja u prilog zagovaranju javnih politika i rasprava	Broj OCD-a koji koriste dokaze/ istraživanja kako bi podržali svoje zastupanje i rad na politikama	
		Broj podnesaka OCD-a na temelju dokaza	
Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućih pokazatelja su:			
<ul style="list-style-type: none"> - provedba procjene potreba ciljanih skupina u cilju pripreme, promjene i/ili donošenja javne politike, propisa i prakse; - provedba istraživanja i analiza javnih politika, propisa i praksi u cilju unaprjeđenja istih kroz sustavno i stručno zagovaranje (izvještaji, preporuke za unaprjeđenje i sl.); - izrada podnesaka temeljenih na istraživanjima i/ili drugim relevantnim podacima i transparentnim izvorima podataka i njihova uporaba u postupcima pripreme, promjene i/ili donošenja javne politike, propisa i prakse. 			
Rezultat 1.3.	Podržano praćenje politika i zagovaranje	Broj OCD-a koji su uključeni u nadgledanje privatnog/javnog odlučivanja	
Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućeg pokazatelja su:			
<ul style="list-style-type: none"> - osnivanje i rad radnih skupina i/ili inicijativa (međusektorskih i/ili unutarsektorskih) koje sudjeluju u pripremi i/ili donošenju i/ili praćenju provedbe javnih politika, propisa i praksi te procesa odlučivanja; - nadgledanje i izyještavanje o procesu provedbe lokalnih, regionalnih, nacionalnih javnih politika, propisa i procesa odlučivanja (npr. praćenje javnih nabava, provedbe javnih usluga, odlučivanje u općini, županiji, Saboru itd.); - pokretanje inicijativa OCD-a za nadgledanje provedbe javnih politika, propisa i praksi te procesa 			

odlučivanja;

- razvoj i/ili primjena alata i mehanizama za praćenje provedbe javnih politika, propisa i praksi te procesa odlučivanja;
- provedba javnih kampanja, javnih rasprava, prosvjednih akcije, peticija i slično, usmjerenih na pripremu, promjenu i/ili donošenje javnih politika, propisa i praksi

Rezultat 1.4. Podržana izgradnja mreža i koalicija	Broj podržanih platformi, koalicija i mreža OCD-a
--	---

Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućeg pokazatelja su:

- uspostavljanje i razvoj novih, formalnih ili neformalnih, ad-hoc ili dugoročnih, platformi, mreža, koalicija i drugih oblika suradnje između OCD-a radi snažnijeg zagovaračkog utjecaja i legitimiteta;
- zajednička priprema i provedba raznovrsnih aktivnosti gore spomenutih platformi, koalicija i mreža koje za cilj jačanje zagovaračke/watchdog uloge OCD-a;
- informiranje javnosti o djelovanju platforme, mreže ili koalicije.

Učinak/ Rezultati	Očekivani rezultati Programa	Pokazatelji
Učinak 2	Povećana podrška ljudskim pravima, vladavini prava i dobrom upravljanju	Udio ljudi koji ne odobravaju javne izjave koje izražavaju negativne poglеде ili mržnju prema određenim skupinama u društvu
		Udio ljudi koji znaju da je zločin poticati mržnju na temelju rase, etničke pripadnosti i roda/spola
		Broj žrtava podržanih od strane OCD-a
Rezultat 2.1.	Podržane žrtve kršenja ljudskih prava	Broj OCD-a koji pružaju usluge žrtvama kršenja ljudskih prava

Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućeg pokazatelja su:

- pružanje savjetovanja, pravne pomoći, medijacija i drugih vrsta podrške žrtvama kršenja ljudskih prava, osobama diskriminiranim na temelju rase, etničke pripadnosti, spola/roda, usmjerene na njihovo osnaživanje i informiranje o njihovim pravima - ALI SAMO kao dio širih akcija usmjerenih na podizanje svijesti, zagovaranje, inicijative za osnaživanje i reforme usmjerene na povećanu podršku ljudskim pravima, vladavini prava i dobrom upravljanju;
- izrada i objavljivanje obrazovnih i/ili promotivnih materijala i sadržaja za pružanje podrške žrtvama kršenja ljudskih prava.

Rezultat 2.2.	Podržana međusektorska i unutar sektorska suradnja i sinergija	Broj zajedničkih inicijativa koje provode OCD-i u suradnji s drugim OCD-ima i/ili privatnim/javnim subjektima
---------------	--	---

Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućeg pokazatelja su:

- uspostavljanje i razvoj novih, formalnih ili neformalnih, ad-hoc ili dugoročnih, međusektorskih tijela, platformi, mreža, saveza, koalicija i drugih oblika suradnje u relevantnom programskom/tematskom području, usmjerenih povećanju podrške ljudskim pravima, vladavini prava i dobrom upravljanju;
- provedba aktivnosti jačanja gore spomenutih zajedničkih inicijativa;
- informiranje javnosti o djelovanju zajedničkih inicijativa;

Napomena: U pokretanju i radu navedenih inicijativa i drugih povezanih aktivnosti nužno je sudjelovanje predstavnika javnog i/ili privatnog poslovnog sektora, a djelovanje tih inicijativa mora se

odvijati u javnom prostoru i mora biti vidljiv u lokalnoj zajednici.

Rezultat 2.3.	Promiču se međunarodni standardi ljudskih prava	Broj OCD-a koji se bave zagovaranjem, zaštitom i nadgledanjem u području ženskih ljudskih prava
		Broj provedenih kampanja za podizanje svijesti javnosti
		Broj OCD-a koji se bave zagovaračkim radom za ljudska prava
		Broj ljudi uključenih u kampanje

Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućih pokazatelja su:

- zagovaračke kampanje vezane uz promociju ljudskih prava, vladavine prava i dobrog upravljanja;
- provedba istraživanja i analize javnih politika, propisa i praksi u cilju unaprjeđenja istih kroz sustavno i stručno zagovaranje (izvještaji, preporuke za unaprjeđenje i sl.);
- nadgledanje i izvještavanje o procesu provedbe lokalnih, regionalnih, nacionalnih javnih politika i procesa odlučivanja vezanih uz ljudska prava, vladavinu prava i dobro upravljanje;
- provedba javnih kampanja, javnih rasprava, prosvjednih akcija, peticija i slično vezanih uz promociju i zaštitu ljudskih prava, vladavine prava i dobrog upravljanja;
- festivali, predstave, radijske emisije i druge vrste javnog predstavljanja rada OCD-a u cilju mobilizacije zajednice, podizanja svijesti javnosti (zajednice) i osvještavanja problema i/ili potreba ciljane skupine;
- izrada javno dostupnih promotivnih materijala, mobilnih aplikacija, web stranica, priručnika, audio i/ili video zapisa itd. vezanih uz promociju i podizanje svijesti o međunarodnim standardima ljudskih prava;
- praćenje medijskih objava o govoru mržnje i/ili zločinima iz mržnje na temelju rase, etničke pripadnosti, boje kože, vjerske ili nacionalne pripadnosti, dobi, spola, roda, seksualne orientacije, rodnog identiteta, bilo koje fizičke ili mentalne osobine ili bolesti, imovinskom statusu ili razini obrazovanja.

Napomena: U fokusu gore navedenih primjera prihvatljivih aktivnosti može biti promicanje ljudskih prava u širem smislu kao i/ili promicanje ženskih ljudskih prava.

Učinak/ Rezultati	Očekivani rezultati Programa	Pokazatelji
Učinak 3	Ojačana demokratska kultura i građanska svijest i građanski angažman	Udio osoba koje imaju građansku svijest
		Broj ranjivih pojedinaca koji su bili uključeni u osnaživanje
Rezultat 3.1.	Podržana je edukacija građanska i ljudska prava	Broj OCD-a (korisnici i projektni partneri) koji su uključeni u građanski odgoj u ustanovama za obrazovanja
		Broj javnih i obrazovnih institucija koji su partneri OCD-ovima u provedbi građanskog odgoja i obrazovanju o ljudskim pravima

Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućih pokazatelja su:

- provedba raznovrsnih obrazovnih aktivnosti OCD-a (radionice, prezentacije, predavanja itd.) u odgojno-obrazovnim ustanovama prema/u skladu s Kurikulumom međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje za osnovne i srednje škole za učenike i/ili djelatnike odgojno-obrazovnih ustanova;
- podrška odgojno-obrazovnim ustanovama u osmišljavanju, pokretanju i/ili provedbi izvannastavnih aktivnosti u sferi građanskog odgoja i obrazovanju;
- izrada i objavljivanje/diseminacija obrazovnih i/ili promotivnih materijala i sadržaja u sferi građanskog odgoja i obrazovanja za učenike i/ili djelatnike odgojno-obrazovnih ustanova.

Napomena: Gore navedene i slične aktivnosti moguće je provoditi i u drugim javnim ustanovama koje provode odgojne i/ili obrazovne djelatnosti za učenike (primjerice, gradske knjižnice, domovi za odgoj djece i mladeži i sl.) u partnerstvu s OCD-ima i odgojno-obrazovnim ustanovama.

	Sustavno pružena podrška ranjivim skupinama i njihovo osnaživanje	Broj novih ili poboljšanih metoda razvijenih za rješavanje potreba ranjivih skupina
Rezultat 3.2.		Broj inicijativa OCD-a koje savjetuju i informiraju ranjive skupine o zakonodavnom okviru i javnim politikama

Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućih pokazatelja su:

- procjene potreba ranjivih skupina i s njima povezanih dionika radi prilagodbe postojećih i/ili razvoja novih usluga za rješavanje potreba ranjivih skupina;
- procjene potreba ranjivih skupina i s njima povezanih dionika radi utjecanja na pripremu, izradu i donošenja javnih politika usmjerenih na rješavanje potreba ranjivih skupina
- osmišljavanje i razvoj novih ili poboljšanje postojećih usluga, pristupa i metoda/načina rada za rješavanje potreba ranjivih skupina;
- provedba raznovrsnih (obrazovnih, mentorskih i drugih) programa usmjerenih osnaživanju ranjivih skupina;
- pokretanje inicijativa za informiranje i savjetovanje ranjivih skupina o relevantnom zakonodavnom okviru i javnim politikama;
- pokretanje i rad novih ili djelovanje postojećih neformalni i formalnih inicijativa, koalicija ili mreža OCD-a za sustavno pružanje podrške ranjivim skupinama i njihovo osnaživanje;
- provedba relevantnih javnih i/ili promotivnih kampanja i javnih događanja vezanih uz jačanje vidljivosti i osvještavanje problematike ranjivih skupina.

Rezultat 3.3.	Promovirana je mobilizacija i angažman građana	Broj volontera uključenih u OCD-e i zajednicu
---------------	--	---

Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućeg pokazatelja su:

- provedba volonterskih programa u OCD-ima i drugim prihvatljivim organizacijama;
- provedba obrazovnih programa u sferi aktivnog građanstva;
- izrada i objavljivanje/diseminacija obrazovnih i/ili promotivnih materijala i sadržaja u sferi aktivnog građanstva;
- osmišljavanje, organizacija i provedba volonterskih akcija i drugih aktivnosti usmjernih aktivnom uključivanju građana u razvoj lokalne zajednice;
- provedba javnih i/ili promotivnih kampanja i/ili događanja radi poticanja aktivnog uključivanja građana u razvoj lokalne zajednice.

Učinak/ Rezultati	Očekivani rezultati Programa	Pokazatelji
Učinak 4	Povećani kapaciteti i održivost civilnog društva (organizacija i sektora)	Broj OCD-a članova mreža i/ili platformi Broj OCD-a s raznolikim izvorima financiranja Broj OCD-a sa transparentnim, dobrom organizacijskim upravljanjem i rukovođenjem Broj OCD-a koje redovito dijele s javnošću informacije o svojim aktivnostima i rezultatima
Rezultat 4.1.	Podržana izgradnja kapaciteta OCD-a	Broj OCD-a koje su sudjelovale u inicijativama za učenje koje je ovaj Program finansijski podržao Broj lidera OCD-a koji su prošli trening iz liderskih vještina Broj podržanih OCD-a sa učinkovitim procedurama rukovođenja/upravljanja Broj OCD-a koje provode procjenu svojih organizacijskih kapaciteta
Rezultat 4.2.	Podržana partnerstva između OCD-a	Broj partnerstava između većih/etabliranih organizacija i manjih/slabijih organizacija
Rezultat 4.3.	Podržan rad i širenje rada OCD-a s građanima i lokalnim zajednicama	Broj zaposlenika OCD-a koji su obučeni za učinkovito javno komuniciranje i rad u zajednici Broj OCD-a koji su osposobljeni za učinkovito javno komuniciranje i rad u zajednici

Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućih pokazatelja su:

- provedba obrazovnih i/ili savjetodavnih i/ili mentorskih programa izgradnje kapaciteta ljudskih resursa u području menadžmenta nefitnih organizacija;
- razvoj plana prikupljanja sredstava (u cilju povećanja broja i raznovrsnosti izvora sredstava);
- razvoj dugoročnog strateškog i/ili operativnog plana organizacije;
- organizacija događanja u cilju prikupljanja sredstava za rad OCD-a;
- obrazovni i/ili savjetodavni i/ili mentorski programi za razvoj transparentnih i odgovornih upravljačkih procesa i procedura u organizaciji;
- procjena organizacijskih kapaciteta s izrađenim planom organizacijskog razvoja.

Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućeg pokazatelja su:

- razmjena znanja, vještina i iskustava (mentorski i slični obrazovni programi, job-shadowing, studijske posjete unutar Hrvatske i sl.) između većih/etabliranih organizacija i manjih/slabijih organizacija;
- razvoj zajedničkih inicijativa i projekata u određenoj geografskoj i/ili tematskoj zajednici većih/etabliranih organizacija i manjih/slabijih organizacija.

Neke od mogućih i prihvatljivih projektnih aktivnosti koje neposredno doprinose postizanju ovog rezultata i pripadajućeg pokazatelja su:

- provedba obrazovnih i/ili savjetodavnih i/ili mentorskih programa izgradnje kapaciteta ljudskih resursa u području javnog komuniciranja i rada u zajednici, uključivanja građana u rad OCD-a, jačanja utjecaja i vidljivosti u zajednici, transparentnosti rada OCD-a i slično;
- razvoj komunikacijskog plana i/ili strategije;

- praktična primjena stečenih znanja i vještina kroz provedbu aktivnosti širenja rada OCD-a s građanima i lokalnim zajednicama.